

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Palestina Solidariteit tegen

standaard.be

Met mails en een brief van 19 en 31 december 2023 dient mevrouw Myriam Vandecan als voorzitter van de organisatie Palestina Solidariteit een klacht in naar aanleiding van twaalf artikels op standaard.be over de oorlog tussen Israël en Hamas.

Redactiemanager Toon van den Meijdenberg van Mediahuis antwoordt met een brief van 23 april 2024 waarop mevrouw Vandecan op 18 mei reageert met een brief en Toon van den Meijdenberg opnieuw repliceert met een brief van 24 mei 2024.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 17 oktober 2024. Mevrouw Myriam Vandecan en mevrouw Aissa Asma Ould woonden de hoorzitting bij namens de organisatie Palestina Solidariteit. Voor standaard.be was redactiemanager Toon van den Meijdenberg van Mediahuis aanwezig.

DE FEITEN

De klacht gaat over twaalf artikels die tussen 19 oktober en 19 december 2023 werden gepubliceerd op standaard.be, het betreffen allemaal artikels over de oorlog tussen Israël en Hamas.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER zegt dat de artikels inbreuken bevatten op de principes over waarheidsgetrouwe berichtgeving, respect voor menselijke waardigheid, uiten van ongegronde beschuldigingen en stigmatisering.

Palestina Solidariteit is ontstaan wegens het niet correct weergeven van historische feiten of het enkel vermelden van de Israëlische geschiedschrijving, zowel in de media als in ons onderwijs. Hierdoor krijg je een publieke opinie die denkt dat alles veel te ingewikkeld is en ver van mijn bed is. Dat zou niet zo zijn als al tientallen jaren de juiste, historische feiten zouden worden weergegeven.

De klacht betreft een reeks artikelen die gepubliceerd werden tijdens de eerste maanden van de bombardementen op Gaza, toen werd er op standaard.be veel fake news verspreid. Pas op 21 oktober werd er een eerste onafhankelijke analyse gepubliceerd maar toen was het kwaad al geschied. Sinds De Standaard in een podcast op 26 december 2023 aangaf dat ze het anders zouden aanpakken werd de berichtgeving veel beter.

Waarheidsgetrouw berichten houdt in dat er context meegegeven wordt in de berichtgeving en dat gebeurde in de meeste artikelen niet, waardoor de lezer een heel ander beeld krijgt van de situatie: standaard.be doet alsof het conflict begon op 7 oktober 2023, Israël wordt nog altijd als een normaal land beschouwd, er werd niet geschreven over de talrijke mensenrechtenschendingen door Israël tijdens de bezetting die de Palestijnen al 76 jaar moeten ondergaan.

Het verhaal van de vermoorde en onthoofde baby's is Israëliëse propaganda die werd overgenomen en verspreid, dit werd niet rechtgezet op standaard.be. Er staan zinnen als dat "het nog steeds niet geverifieerd is" of "onbevestigde verhalen van tientallen onthoofde kinderen" maar in de betreffende artikelen was er geen rechtzetting van deze foute informatie.

In het artikel van 23 oktober 2023 met als titel *Analyse geweld in Gaza: Hoe lang kan Israël een stadsoorlog onder controle houden?* en in veel van de andere artikels wordt het oorlogsdenken van Israël gewoon overgenomen zonder enige kritische bemerking. Als een Palestijnse bron wordt geciteerd schrijft standaard.be erbij dat ze de berichtgeving niet onafhankelijk kunnen verifiëren.

Er staat dat Hamas de burgerbevolking als menselijk schild gebruikt. Dat is een verdachtmaking en een ernstige beschuldiging in de zin van artikel 25 van de Code.

Het artikel van 21 oktober 2023 met als titel *De Israëliëse samenleving radicaliseert* geeft verhalen van Israeli's vol haat en met racistische uitspraken die als normaal worden beschouwd. De manier waarop het geschreven werd laat de lezer meegaan in die extreme uitspraken, dit is in strijd met artikel 27 van de Code dat bepaalt dat een journalist niet aanzet tot discriminatie of racisme.

Het artikel van 29 oktober 2023 met als titel *Gazanen breken in bij VN-hulpcentra en nemen voorraden mee* criminaliseert Palestijnen door te insinueren dat het dieven zijn, zonder dat er enige context wordt gegeven over het feit dat Israël de grenzen heeft afgesloten waardoor de Palestijnen een acuut tekort aan water, eten en medicijnen hebben.

STANDAARD.BE

Een organisatie zoals Palestina Solidariteit schaart zich volledig achter het verhaal van een van de oorlogvoerende partijen en verwijt standaard.be dat het de verkeerde kant kiest, namelijk die van de oorlogvoerende tegenpartij. De verwijten van klager hebben standaard.be geërgerd. Bij elke oorlog en elk conflict doet De Standaard er alles aan om zo objectief en evenwichtig mogelijk te berichten. De Standaard benadrukt dat er heel grondig werd nagedacht over de manier waarop verslag kan worden uitgebracht over het uitermate beladen conflict dat de oorlog in Gaza is, in de eerste plaats voor de bewoners van Gaza. Het is beledigend dat klager beweert dat De Standaard de kaart van Israël trekt en zich schuldig maakt aan onversneden racisme en islamofobie.

Bij de publicatie van het journalistiek jaarverslag schrijft hoofdredacteur Karel Verhoeven dat journalistieke geloofwaardigheid vooral harder werken vergt om de feiten zo precies mogelijk te krijgen. Gaza is afgesloten voor buitenlandse pers en de wereld volgt het nieuws via sociale media. Beelden worden daarbij rigoureus afgetoetst en gecheckt want zowel de berichtgeving van Israël als die uit Gaza bestaat uit desinformatie en framing.

Het is het recht en de taak van een krant om feiten weer te geven en lezers te informeren over de standpunten van beide partijen, dus ook over standpunten van een partij zoals Israël. Het is niet omdat een joodse inwoner van Israël wordt geciteerd, dat de krant het met diens stellingname eens is. Extreme standpunten die worden aangehaald, zoals de oproep om alle moslims in de wereld te vernietigen, zullen bij de meeste lezers weezin wekken maar ze geven buitenstaanders wel een inzicht in de manier waarop de verschillende partijen zich opstellen. De Standaard is niet verplicht kritiek op die standpunten te geven. Dat zou er op neerkomen dat De Standaard zijn rol van informatieverstrekker achter zich laat en partij kiest.

BESLISSING

Klager stelt, op basis van een selectieve greep uit artikelen die tussen 19 oktober en 19 december 2023 op standaard.be zijn verschenen, dat de berichtgeving van de krant over de oorlog in Gaza op verscheidene punten de beroepsethische principes schendt zoals die zijn vastgelegd in de Code van de Raad voor de Journalistiek. De Raad ziet die schendingen niet, niet in de individuele artikelen die hem zijn voorgelegd door de klager en evenmin in de algemene teneur van de berichtgeving over het conflict. De Raad herinnert eraan dat, zoals artikel 8 van de Code bepaalt, de journalist en zijn redactie een maximale vrijheid genieten van informatie, van commentaar en van kritiek.

Om die redenen oordeelt de Raad dat de klacht ongegrond is.

Brussel, 21 november 2024